

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan **svetec**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O važnosti narodne noše v povspeševanje domo- in rodoljubja.

Boj, koji bje naša narodna noša s tujo „modo“, je neka vrsta naše borbe s sovražnim elementom. Kamorkoli se ozremo po milej domovini, skôro povsod najdemo domačo nošo potisneno v stran; na njenem mestu pa se šopiri prevzetna tujka. Da reči smemo, da smo na malokateraj bojnjej črti tako obnemogli kot na tej. Da je temu glavni uzrok naša malobrojnost, utegne marsikdo trditi; a jaz menim, da to ni povsem resnično, ampak da je te naše nemoči kriva le napačna misel, po kateraj bi bila narodna noša neka svrha, dočim je prav za prav le pripomoček, s kojim se naj uspešnejše budi domo- in rodoljubje mej prostim narodom.

Skušnja uči, da se z opuščanjem starodavnih domačih šeg in z njihovo zameno z novimi, večinom tujimi „modami“ in navadami zanese neki okus in nagnenje, ki polagoma kali ljubezen do domačije in očetnjave, drobi duh jedinstva v posamezna mišljenja in želje, ugonoblja priprostost potreb za življenje ter gladi pot mehkuznosti, nasladnosti in spačenosti.

K domačim šegam in običajem spada tudi narodna noša. Tudi tu se s časom pojavlja želja, ločiti se od vsega, kar posvečuje starost in navado, veže družine in ljudstva; vzbujajo se nagnenje povspeševati prevzetno domišljavost po emancipaciji. Ta želja pokazuje se posebno na deželi. Le potrudimo se h kakej veselici na kmete, in videli bodemo mladino v oblekah, različnih od priproste, naravne in običajne domače noše — v oblačilih, oponašajočih mehkužno „modo“ meščanov, v prav rezkem in zoprnem kontrastu z življenjem okolico, v kateraj je ta mladina vzrastla, in z usodo, za katero je vzgojena.

Ker se tedaj ne da tajiti pogubonosni upliv, koji tako lehkomišljena prememba v obliki starega z novim prouzročuje na običaje kakor na narodno čutstvo in ljubezen do domovine, je vsacega rodoljuba sveta dolžnost povspeševati ohranitev in razširjenost narodne noše, k čemur so narodne veselice posebno primerne.

Razume se, da je ta dolžnost tem večja, ako se tiče odprave „mod“ in oblek, ki spodkopujejo mej narodom pravno dostojnost ter presegajo meje skromnih in stanu primernih stroškov. M. U—j.

Srednja in ljudska šola, slovenski profesorji in ljudski učitelji.

(Dalje.)

Ako hočeta roditelja, da postane njihov otrok rojenec jedenkrat vrl človek, dober ud občinstva, morata ga že zgodaj vzgojevati, t. j. premišljeno uplivati na njegove moči in zmožnosti, da mu jedenkrat bode možno doseči pravi namen človeštva. Vzgoja ima človeka spremljati skozi vse življenje, če prav ima za vsako človekovo starost svojo posebno obliko. Tudi učiti — pravijo — mora se človek od rojstva do smrti. Prav dobro; saj uk in vzgoja sta pojma, ki se ne dasta ločiti. Vzgoje si brez pouka ne moremo misliti, in vsak dober pouk tudi zajedno vzgojuje. Kriva je tedaj misel, da otroka pri njegovem ustupu v srednje šole ni treba več vzgojevati. To se glasi tako, kakor bi hotel kdo trditi, da se mu ni treba na srednjih šolah več učiti. In jasno je, da se imamo vedno in vedno kaj novega učiti, pa tudi vedno boljši postajati, kar se danes tako rado iz vida izpušča. Vzgoja ima tedaj namen človeka zboljševati. Človek naravno pokvarjen in zanemarjen ne zasluži naslova omikanca. Tak človek je le polovično omikan. Polovična omikanost nam pa more tako malo dopadati kot polovična lju-

bezen. Da, celo ljubši nam je blag, naraven neomikanec kot intelektualno omikan divjak. Zato smemo — moramo terjati od naših šol, tako srednjih kot ljudskih, ki neso družega kot nadaljevanje in spolnovanje domačega pouka in vzgoje, da nam mladino vsestransko izobražujejo, da skrbé za njeno estetično in moralično omiko prav tako kot za njeno intelektualno izobraženost.

Ljudske šole naloga je, vzbuditi v otroku duševne zmožnosti, oživiti vedoželjnost ter postaviti znanju nekak temelj; duh bistriti, značaj jekleniti je pa stvar srednje šole. In da pripada najvažnejši del pouka in vzgoje baš srednjaj šoli, kaže že postava, ki jej dovoljuje več časa trajajoč upliv na mladino, katera je tudi v onih letih nasproti učiteljevim besedam mnogo upogljivejša in vzprejemljivejša. Zaradi tega je pa odgovornost srednje šole nepopisljiva, a žal da tudi nerazumljiva. Nerazumljiva, ker denašnji svet ne razume ali neče razumeti, da prava omika ne obstoji le v obilici znanostij ozirom tehničnih izvedenostij. Vednost je moč, a ne taka, da bi mogla že sama ob sebi človeka obvarovati nenaravnostij in zločinstev, blažiti mu srce, utrditi mu voljo. Pač je res, da se nekaterim predmetom srednjih šol ne more odrekati ugoden upliv na značaj in srce gojenčev, če je zna učitelj dobro uporabiti; pa vzlic temu je ta upliv prepričan, da bi mogel n. pr. nadomestovati učiteljevo osobnost in druge njegove lastnosti, ki so neohodno potrebne, ako nečemo, da je srednja šola samo učilišče, ampak tudi vzgojevališče.

Pa saj vzgojevati imajo pravico le stariši — mi poreče kdo. Vrlo dobro! Po tem bi se pa tudi ljudska šola ne smela baviti z vzgojo. In vendar jej zakon to ostro ukazuje ter veleva, da mora v spo-

LISTEK.

Prva ljubezen.

(Povest J. C. Turgenjeva, posl. Ivan P.)

XVI.

(Dalje.)

— Prosim, knežna — jecljal je Malevski in ves je pobledele . . .

— Knežna ima prav — vzkliknil je Bjelovzorov in tudi ustal.

— Za Boga svetega, da nesem nič takega pričakoval — nadaljeval je Malevski; v mojih besedah, zdi se mi, tudi ni bilo nič tako hudega . . . Jaz nesem nameraval žaliti vas . . . Odpustite mi.

Zinajida ga je pogledala s hladnim pogledom. — Pa ostanite, je rekla in zaničljivo mahnila z roko. — Midva z gospodom Voldemarom sva se zastoj razvezila. Vi radi pikate — na zdravje!

— Odpustite mi — ponovil je še jedenkrat Malevski; a jaz, ko sem se spomnil Zinajidinega dviganja, mislil sem zopet, da bi prava kraljica ne mogla ž večjo dostojnostjo pokazati duri kakemu nesramnežu.

Igra se ni dolgo nadaljevala po tem dogodku, vsem je bilo težko, ne toliko radi tega dogodka, kakor radi nekega nejasnega in težkega čuvstva. Nikdo ni govoril o tem čuvstvu, pa vendar vsak je je občutil ne le v sebi, temveč tudi v svojem sosedu. Majdanov nam je prečital svoje pesni in Malevski jih je hvalil s pretiranim navdušenjem. „Kako se hoče dober pokazati“, zašepetal je Lušin. Kmalu smo se razšli. Zinajida se je utopila v premišljevanja; kneginja poslala je povedati, da jo boli glava; Nirmacki je tožil, da ga trga po udih.

Jaz jako dolgo nesem zaspal, vznemirjevalo me je Zinajidino pripovedovanje. Ali ni s tem cikala na koga, vprašal sem samega sebe; in na koga bi bila? In če je to kako cikanje, kako bi se upala . . . Ne, ne more biti — šepetal sem in ulegel se zdaj na jedno, zdaj na drugo vroče lice . . . Spomnil sem se, kak živ je bil obraz Zinajide, ko je pripovedovala . . . domislil sem se klica, ki se je izvil Lušinu na Neskučnem vrtu in nagle premene njegove obnašanja proti meni. — Ubijal sem si glavo z ugankami. Kdo je on? Te besede plavale so vedno pred mojimi očmi, zapisane v mraku — bilo je, kakor bi bil nizek, grozeč oblak visel nad menoj — čutil sem njegovo davljenje — in čakal sem, da

trešči. K marsičemu, kar sem videli pri kneginji, sem se privadil poslednji čas; nered, lojene sveče, zlomljeni noži in vilice, mračni Vonifati, strgana hišina, čudne navade kneginje same — vse to me ni več osupnilo. — Ali k temu, kar sem slutil v Zinajidi — se privaditi nesem mogel . . . Pustolovka je — rekla je jedenkrat njena mati. Pustolovka — ona, moj malik, moja sreča! To nazvanje me je peklo, skušal sem se ga znebiti, bil sem nejevoljen — in kaj bi jaz vsega ne storil, in kaj bi jaz vsega ne dal, ko bi bil oni srečni pri vodometu!

Kri je vrela in šumela po meni. „Vrt — vodomet“ . . . mislil sem . . . „Pojdi na vrt“. Hitro sem se oblekel in splazil se iz hiše. Noč je bila temna, z neba pihljal je tih hlad, iz vrta sem prihajal je koprečev duh. Obšel sem vse drevorede, lahki ropot mojih korakov me ni vznemirjal, ne bodril; obstal sem, čakal sem in poslušal, kako mi je bilo srce — silno in hitro. Nazadnje približal sem se zagradi in oprl sem se na tenko žrd. Najedenkrat se je — ali se mi je pa le tako zdelo — nekaj korakov od mene prikazala ženska podoba . . . Bistro sem gledal v temo — pritajil sem svoje dihanje. Kaj je to? Ali se slišijo koraki, ali je pa le bitje mojega srca? „Kdo je tukaj?“ zajecjal sem, da se je jedva sli-

razumljeni s stariši vzgojati mladino k rednosti, točnosti, čistosti, uljudnosti, spodobnosti, hvaležnosti, sramožljivosti v vedenju, besedi in dejanju, k resnicoljubnosti, k strogej pokorščini in vstrajnej pridnosti. In če se to terja od ljudske šole, ki ima stariše v pomoč vedno pri rokah, koliko več še le od srednje šole, koje mladina živi v ogromnej večini ločena od starišev, izročena tako imenovanim „gospodarjem“ ali „gospodinjam“, ki mislijo, da neso od starišev druge odgovornosti in dolžnosti prevzeli, kakor svojega rejenca dobro pasti ter sem pa tja poskrbeti, da ne prinese iz šole kake „dvojke“. Da pa imajo kot namestniki starišev tudi za dušni blagor, za moralno vzgojo svojih gojencev skrbeti, je skrbno varovati vsake raztresenosti, vsake priložnosti, ki bi je znala zavirati ne-le v šolskem napredku, ampak tudi škodovati njihovej pravdnosti: o tem se večini „gospodarjev“ še sanja ne! Da, najdejo se celo mej njimi taki barantači, kateri svoje gojence indirektno k slabemu napeljujejo, da bi se jim le bolj prikupili ter si je zagotovili za prihodnje leto. In stariši, kateri so kot najnaravnější odgojitelji sami pomanjkljivi v izpolnovanju svojih dolžnosti, so prenemarni, da bi se prej natančneje prepričali, na kakem glasu glede verskega mišljenja, nramnega poklica in vestnosti je osoba, katerej izročajo, kar jim je najdražjega: lastnega neizkušnega otroka. In tako je verjetno, da se domača vzgoja mladine v starosti, ki je za razvitek značajna odločila, s pičlimi izjemami po polnem zanemarja.

Čim manj so pa naravni domači vzgojitelji svoje naloge kos, tem večja je dolžnost šole v okolišnji priti tej nevarnej pomanjkljivosti ter mladini v vzgoji podeliti, česar jej domača hiša ni privoščila. To se terja od ljudske šole, prav to veže tudi srednja šola. —

A žal, da naše srednje šole v pedagogičnem oziru daleč zaostajajo za didaktičnimi uspehi, in da ta nedostatek šolske oblasti celo podpirajo. Drugače si ne moremo razlagati slučaja, da se na univerzi pedagogično sposobljenje profesorskih pripravnikov ter dotični pismen izpitni izdelek prav pičlo uvažuje. — Kdo se bode pri takih razmerah čudil, ako ogromna večina naših profesorjev vso svojo dušno moč in pazljivost le na to obrača, da doseže v šoli kolikor mogoče dober poučen uspeh in k večjemu še spodobno površno zadržanje in red? (Konec prih.)

Deželni zbor kranjski.

(VII. seja dné 3. oktobra.)

(Konec.)

Poročilo verifikacijskega odseka o volitvi deželnih poslancev veleposestva in odseka za volilno reformo o prenaradni deželne volilnega reda odstavijo se na predlog poslanca Svetca z dnevnega reda.

šalo. Kaj je zopet? Ali ni tibi smeh? ali samo šumenje listja? ... ali je to vzdihljaj prav blizu mojega ušesa? ... Nekdo je tukaj, ponovil sem še bolj tiho.

Potegnila je lahka sapa; na nebu zasvetil se je ognjen pas: utrnila se je zvezda.

„Zinajida?“ hotel sem zaklicati, pa glas mi je zamrl na ustnih. In na mah bilo je vse tiho okrog, kakor je često okoli polnoči. ... Celo kobilice nehale so cvrčati po drevju — samo oknice je nekje zarožljalo. Stal sem precej dolgo, potem sem se pa vrnil v sobo in ulegel v ohlajeno posteljo. Čutil sem čudno razburjenost: kakor bi bil šel na kako snidenje — in ostal sam ter šel mimo sreče.

XVII.

Drugi dan videl sem Zinajido samo mimogredé: odpeljali ste se nekam s kneginjo z izvoščikom. Zato sem pa videl Lušina, ki me je jedva pozdravil, in Malevskega. Mladi grof se mi je globoko priklonil in prijazno je govoril z menoj. Izmed vseh obiskateljev kneginjine hiše umel si je samo on pridobiti ustrop v našo hišo in priljubiti se materi. Oče ga ni mogel videti in se je proti njemu neuljudno, skoraj razžaljivo obnašal.

Poslanec Kersnik poroča o volitvi poslanca g. Dev-a sledeče:

Verifikacijski odsek je volitev v volilnem okraju kmetskih občin Črnomelj-Metlika, izročeno mu v pretres vsled sklepa 25. t. m., natanko preiskal ter je danes v prijjetnem položaji, naslednje poročati.

Vsi imeniki volilcev in volitveni akt, vse je postavno urejeno, ter ni iz istih razvideti, da bi se na bilo v kakem oziru po določenih deželne volilnega reda ravnalo.

Vse že v poročilu dež. odbora navedene vloge in pritožbe sučejo se okoli namišljene nezakonitosti, da je c. kr. okrajno glavarstvo Črnomeljsko razpisalo na Vinici dvakratno volitev volilnih mož, katera se je tudi v istini dvakrat vršila, in sicer prvokrat 26. maja t. l., drugokrat pa 7. junija t. l. in da so volitelji (volilni možje), voljeni 7. junija t. l., izvrševali svoj mandat pri volitvi deželne poslanca 9. junija t. l.

Deželni volilni red zahteva v 30. §., da naj občinski predstojnik občane, kateri imajo pravico voliti, povabi k volitvi.

Samo ob sebi je umevno, da se tako povabilo ne vrši samo s tem, da občinski ali okrajni sluga pred cerkvo oznanja dan volitve, nego to se more zgoditi le po uročenju posebnega v ta namen sestavljenega povabila, ali pa, in sicer samo tam, koder je to krajevna navada, tudi po oklicanju.

V celem volilnem okraju kmetskih občin Črnomelj-Metlika oznanile so se volitve volilnih mož po krajevni navadi z oklicem pred cerkvami.

Na Vinici je bila prva volitev volilnih mož odločena na 26. maja t. l., in je bila, kakor potrjuje županstvo, 24. maja t. l. isti dan pri cerkvi na Vinici in v Preloki naznanjena, ter se je res vršila 26. maja t. l. in se je udeležilo 22 volilcev.

Dotični, po občinskem slugi Ivanu Maliču izvršeni oklic pa je bil tako nejasen, da ga, kakor potrjuje županstvo na Vinici in dotični sluga sam v zapisniku 4. junija t. l., nihče ni razumel. Zato se je občinsko predstojništvo Viniško obrnilo samo do c. kr. okrajnega glavarstva s prošnjo, da se razpiše nova volitev.

To se je zgodilo, in te nove volitve udeležilo se je 7. maja t. l. izmed 299 volilcev, katerim so bila sedaj vsem osebna povabila uročena, kakor se je odsek iz volilnega akta prepričal, ogromno število 106. Jeden bil je poklican brzojavno, in se je tudi volitve udeležil.

Konstatirano je v volilnih zapisnikih, da volitev 26. maja t. l. ni bila zakonito oznanjena, in konstatirano, da je k volitvi 7. junija t. l. vsak volilec prejel osebno povabilo.

V tem jasnem položaji stavi verifikacijski odsek sklicevaje se na obširno in nepristransko poročilo deželne odbora v prilogi 25. predlog:

Slavni deželni zbor naj sklene:

— A, monsieur le page — ogovoril me je Malevski. — Jako sem vesel, da sem vas srečal. Kaj dela vaša lepa kraljica?

Njegov bistri in lepi obraz bil mi je zoper ta trenutek — in on me je tako zaničljivo gledal, da mu jaz še odgovoriti nesem hotel.

— Ali se še vedno jezite? nadaljeval je. — Zaman! Kajti jaz nesem vas imenoval za pažeta, a pažeti morajo biti vedno pri svojih kraljicah. Pa ne zamerite, da vas opomnim, da vi slabo opravljate svojo službo.

— Kako?

— Pažeti se ne smejo ločiti od svojih zapovedovalk; pažeti morajo vedeti, kaj one delajo, morajo gledati za njimi — pristavil je z bolj tihim glasom — po dnevi in po noči.

— Kaj hočete reči?

— Kaj hočem reči? Jaz mislim, da sem se dovolj jasno izjavil. Po dnevi — in po noči. Po dnevi je že še, po dnevi je svetlo in vse živo; po noči — pride rada beda. Jaz vam svetujem, ne spite cele noči in pazite z vsemi močmi. Zapomnite — na vrtu, po noči, pri vodometu, — tam je treba stražiti. Še hvaležni mi boste za to.

Volitev g. Ed. Dev-a kot poslanca kmetskih občin volilnega okraja Črnomelj-Metliškega se potrdi. Volitev se brez razgovora odobri z veliko večino.

Poslanec Dev poroča v imenu finančnega odseka o nekaterih oddelkih poročila o delovanju deželne odbora, o izterjevanju iz zaklada za zemljiško odvezo privatnim strankam posojenih svot in o poročilu, da se l. 1873 pogojno ustanovljeno mesto družega uradnika pri zemljiško-odveznih komisijah ni popolnilo. Zbor vzame poročilo na znanje, isto tako tudi poročilo finančnega odseka o zgradbi mostu čez Kolpo pri Vinici.

Poslanec dr. Vošnjak poroča o prošnji vodje Slapske šole g. Riharda Dolenca in pristava Andreja Lenarčiča za remuneracijo, ker sta poučevala v nadaljevalnem kursu učitelje, in sicer g. Dolence dve leti, g. Lenarčič pa jedno leto. Poučevanje vršilo se je mej počitnicami, tako da niti vodja niti pristav nesta imela počitnic. Dovolji se vodji gosp. Dolencu za dve leti 60 gld., pristavu g. Lenarčič-u pa 30 gld. V imenu finančnega odseka nasvetuje gosp. Kersnik, da se dovoli za podporo ubogim učencem na podgimnaziji v Kočevji 100 gld., podpornemu društvu dijakov v Novem Mestu pa 200 gld. podpore. Potem se seja sklene. Prihodnja seja je v soboto 6. t. m.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5 oktobra.

Klub hrvatskih državnih poslancev sklenil je s 24 proti 6 glasom vzprejeti predlog Miškatovičev, da se po obravnavi vprašanja o grbih zopet udeležijo zborovanj. Na to je poslanec Mihalović izjavil, da odloži svoj mandat in njemu bode baje sledila še dva hrvatska poslanca. — Kraljevi komisar baron Ramberg je odredil zaradi velike bede po Zagorji nekaj nadložnih stavb po županstvih Krapina, Zlatar in Varaždin. Vsega vkup se je za to odmerilo 47.000 gld., večjedel za ceste. Županstvom so se denarji že nakazali ter jim naročilo, da se imajo dela takoj poprijeti ter mezdo takoj izplačevati. — „Pozor“ obrnil se je v sredo s člankom „Videant consules“ zopet do hrvatskih državnih poslancev, s katerim jim predočuje obupanje ljudstva, videčega pred seboj materijalen propad, razjarjenje trgovcev in obrtnikov, nezadovoljnost meščanov zaradi utesnenja osobne in vsake druge svobode, mišljenje inteligencije, razžaljene v domoljubnih njenih čutih, katera v Magjarih ne more spoznavati providencialno ljudstvo, po Bogu postavljeno v to, da Hrvatom vedno zapoveduje. Pozoru ne zadostuje, da se ustanovi samo poprejšnje stališče, nego zahteva z revizijo nagodbe konečno rešitev hrvatsko-ogerskega vprašanja. „Ako naši poslanci neso prišli do spoznanja, da se s krparijo današnje stališče Hrvatske nasproti Ogerske ne dá zboljšati, nego da je neogibno treba revizije ustave, onda bi bilo za blagor našega ljudstva in za unijo boljše, da odstopijo od političnega torišča.“

Malevski se je zasmeljal in obrnil mi je hrbet. On gotovo ni dajal posebnega pomena temu, kar je govoril; on je bil velik mistifikator, bahal se je, kako ume slepiti ljudi na maskeradah, k čemur je mnogo pripomogla ta, skoraj nevidna lažljivost, ki je prešinjevala vse njegovo bitje. ... On me je hotel le malo dražiti, mislil sem, pa vsaka njegova beseda razlila se je kakor strup po vseh mojih žilah. Kri mi je šinila v glavo. A, tako! rekel sem sam pri sebi, dobro. Morda so včerajšnje moje slutnje le bile resnične, morda me ni zaman vleklo nekaj na vrt! Kako bi to moglo biti, vskliknil sem glasno in udaril sem se s pestjo po prsih, dasi prav za prav tudi nesem vedej, zakaj bi ne bilo. — Sam Malevski prišel bode na vrt, mislil sem si (on se je morda sam izdal, bil je dovolj nesramen za to), — ali kdo drugi — (naša ograja bila je nizka, vsak je lahko zlezal čez njo) — pa ne bo dobro temu, ki mi pride v roke! Pokazal bom vsemu svetu in tudi njej, izdajalki (in res sem jo imenoval izdajalko), da se znam maščevati.

Vrnil sem se v svojo sobo, vzel iz svoje pisalne mize nedavno kupljeni angleški nož, poskusil sem njegovo rez, nagubančil obrvi in s hladno ter

Czango-Magjari, katere je magjarski šovinizem pred nekaj meseci v jako zapeljivimi obljubami izvalil iz njihovih bukovinskih naselbin, nudeč jim na ogerskih tleh zemljišča in vsega v ozibljivi, našli so v svoji domovini strašansko prevaro. Res, da so jim odkazali mnogo puste poplavljenе zemlje ter jih z začetka podpirali z živežem, a navdušenje za nje je kmalu izpuhtelo in zdaj se nahajajo v jako žalostnem položaju. Ne imajoč gradiva za stavbo stanovališč, ne žita za posestev, ne živeža, pripravljajo se kar v tolpah na povratek v svoja prejšnja bivališča v Bukovino, kjer jih pa zopet pričakuje strašna beda. Mnogo jih je pobrala na magjarski zemlji lakota in epidemične bolezni. Ob enem se nam bode ob tej priliki zopet odkrila gnjiloba magjarske uprave, ker bode skoro gotovo ta zadeva v parlamentu prišla v razgovor. Poslanec Dezider Gromon, ki je bil po Nagy-ji imenovan kraljevim komisarjem, našel je Czango-Magjare že v obupljivem položaju; in ko bi hotel objaviti prave vzroke teh žalostnih razmer moral bi odkriti mnogo nepravilnosti, katere so pa parlamentu, kakor tudi finančnemu in komunikacijskemu ministerstvu povsem znane. Jeden podjetnikov, ki je imel v tej zadevi opraviti, žuga, da bode, ako se priredi preiskava, prijavil konkurs, in potem bode sodišče prisiljeno iz njegovih knjig konstatovati, na kak način so upostavljene nekatere svota. Govori se že več tednov, da je bila vsa ta agitacija za repatriiranje bukovinskih Czangov napeljana in izvedena za to, da se jednemu podjetniku obrežnih nasipov privedó dobri in ceneni delavci, ko so ga bili zapustili najeti Italijani. Tisza je baje Gromonu svetoval, da naj po svojej najboljši vesti napravi poročilo o vseh dogodkih in tako smemo pričakovati, da se bode vsa stvar kmalu razjasnila strmečemu svetu.

Vnanje države.

V predhodnej seji **srbske** skupščine se je v sredo objavila nova lista ministrov. Na to je ustopil ministrov prvomestnik Kristić z nemim pozdravom — Prečitano poročilo verifikacijskega odseka konstatuje dogodivše se nepostavnosti pri volitvah ter priporoča osnovati preiskovalne komisije. Poročilo imenuje osemnajst volitev nepravilne ter zahteva, da se dotičniki do določbe konstituirane skupščine nemajo udeleževati zborovanj. Pri volitvi predsedništva zmagalo je šest radikalnih kandidatov z večino 72 do 89 glasov, dočim je najboljši naprednjak dobil 51 glasov. — V večerajšnji otvorilnej seji skupščine prečital se je kraljevi ukaz, s katerim se imenujeta predsednika skupščine, na to pa ukaz, ministru prvomestniku otvoriti skupščino. Takoj za tem pa je sledil drugi ukaz, s katerim se skupščina zaključuje. — Novi premier srbski, Nikola Kristić, doma je iz Sriema; služil je v tridesetih letih v Petrovaradinskem krajiškem polku, ob času kneza Miloša pa je prišel na Srbsko, služil ondu v juridičnem in upravnem oddelku, ter bil dolgo let policijski načelnik v Belemgradu. Ko je nastopil knez Mihajl prestol, prevzel je Kristić ministerstvo notranjih stvari v kabinetu J. Garašaninovem, ter bil po njega odstopu l. 1867. načelnik kabineta. Po umoru kneževem pa je stopil v pokoj ter do lanskega leta, ko ga je kralj Milan poklical v senat, ni opravljal nobene službe. Po svojem političnem mišljenju spada Kristić k strogo konservativnej stranki.

Bolgarsko sobranje je sklenilo agende vojnega ministerstva deliti v strogo vojaške in ekonomske zadeve. Vojni minister naj bode za-

zbrano odločnostjo potisnil sem ga v žep, kakor bi take stvari za me ne bile več nove, kakor bi ne bilo prvokrat. Srce se je v meni zlobno vzdigovalo in otrpnilo; do pozne noči hodil sem po sobi gori in doli z nagubančenimi obrvmi in stisnenimi ustni, stiskal sem z roko v žepu ogreti nož in pripravljaj se na nekaj strašnega. Ta nova čuvstva so se me tako polastila in me tako veselila, da prav za prav nesem več mislil na Zinajido. Vedno mi je hodil na misel — „Aleko, mladodaj cigan,“ — „kuda krasavec mladodaj? — Leži!“ a potem: „ti ves obrizgan krovju! . . . O, što ti sdelal? . . . Ničega!“ S kakim strašnim smehom ponovil sem ta ničega. Očeta ni bilo doma, mati, katera je bila nekaj časa na skrivnem jako razdražena, opazila je pri večerji moj mračen vid in vprašala me je: kaj se tako držiš kakor miš v kaši? Za odgovor sem se jaz samo zaničljivo nasmejal in mislil sem si: ko bi ti vedela! Ura je odbila najst, odšel sem v svojo sobo, pa nesem se slekel, čakal sem do polunoči: nazadnje odbila je ura dvanajst. Čas je, mrmral sem skozi zobe, zapel se do vrha, zasukal rokave in podal se na vrt. (Dalje prih.)

naprej vodil le administracijo v strogo ekonomičnej sméri, ne da bi se umešaval v vojaško organizacijo, ter naj bode odgovoreni komori. Vrhovno poveljstvo imel bode po ustavi knez, komur se pridruži generalni štab. — Zanimivo je vedeti, kako se bode nasproti temu sklepu vedel Jonin, bode-li zadovoljen, da s temi uveti vzprejme ruski general Lesovoj vojno ministerstvo. Doslej Jonin še ni obiskal nobenega novih bolgarskih ministrov in tudi ne predsednika državnega sveta, pač pa Karavelova; prišedšega iz vzhodne Rumelije, kar se je v Sredci jako opazalo.

Angleška vlada bori se v izvajanji nameranih reform v Egiptu z velikimi težkočami; pred vsem pa jej primanjkuje potrebnega denarja. Sir Evely Baring, novi angleški zastopnik v Kajiri, toži, da je egiptski državni zaklad sedaj obremenjen z velikimi izdatki. Vojna v Sudanu in posadna vojska požró velikanske svote in vrhu tega se imajo še izplačevati odškodnine za ugonobljen tuj imetek v Aleksandriji. Misel na konečno aneksijo Egipta po Angležih ali pa ustanovitev trajnega britanskega protektorata imenuje Baring brezumno; tako politiko da bode on po močeh odbijal. Na drugej strani pa ničesar ne hasne, ako se vedno terja skoncatek reform. Nemogoče je, vse ob jednem storiti. Egiptska vlada da stori vse, kar je v njenej moči, ter se véde zelo lojalno, a preteklo bode mnogo mnogo časa in izdalo se dokaj denarja, predno se bodo mogle dopolniti in v život spraviti nameravane reforme.

Dopisi.

Iz Pulja 3. oktobra. [Izv. dop.] Tu v Istri imamo irredentovski list, podoben štajerskemu „Kmetškemu prijatelju“, katerega so Lahoni v Poreču pred jednim letom ustanovili. Ta list, — „L' Istria“ se imenuje, — razpošilja se po vsej Istri, tudi v najmanjše hrvatske vasi — brezplačno. S tem menijo Lahoni istrske Slované italijančiti, kar se bo pa še le tedaj zgodilo, kadar se bo Jadransko morje posušilo. — Se ve da je vsaka številka omenjenega lista polna psovka in obrekovanja na Hrvate. Tako je tudi napala tri narodne duhovnike, kateri so „L' Istria“, oziroma njenega urednika radi razžaljenja časti tožili. Stvar je prišla pred porotno sodnijo v Rovinji. Toda pomislite, gospod urednik, kaj se zgodi! Porotniki — vsi zagrizeni Lahoni — so z 11 proti 1 glasu obtoženca nekrižega spoznali in — duhovniki morajo vse sodnijske stroške plačati, akoravno je bilo dokazano, da je „L' Istria“ neresnico pisala — vendar ni nič pomagalo! . . . Zdaj se še le zaganja ta „butelj“ v narodnjake, — osobito narodne duhovne. Zadnja številka od 29. sept. prinaša z debelimi črkami natisnen prav duhovit (?) članek z naslovom: „I nostri processi“. Mej drugim tudi piše: „Nell' Istria nostra abbiamo due qualità di preti: provinciali e forastieri. Non diremo che tutti i primi sieno aquile per dottrina e anacoreti per costumi; mentre i secondi si distinguono per suprema ignoranza e per comportamento scorretto . . .“ Tako tedaj znajo naobraženi (?) irredentovci napadati. Dve vrsti duhovnikov pozna „L' Istria“: domačine — Lahone, in tujce — Hrvate in Slovence. Italijanski duhovni, jako omikani in vestni (!), slovanski pa največji „ignorantje“. Najbolj mirnemu človeku mora kri zavreti, kadar kaj jednacega bere. Lahni, strašni nevedneži, ne umejoči družega jezika, kakor laškega (pa kako!), se pozdigujejo v deveta nebesa; a Slovani pa nič ne vedó ter so največji l . . . Kaj ne, to je irredentovska omika. (?) Kaj tacega se poštenemu človeku gnjusi. Nečem laških privržencev napadati, a toliko moram vendar v obrambo narodnih redovnikov reči, da Lahoni-duhovni ne morejo drugje služiti, kakor po zagrizenih lahonških mestih in trgih, kajti za druge kraje so nezmožni, ker ne znajo nobenega slovanskega jezika. A nasprotno Hrvati in Slovenci govoré razen materinega jezika tudi po dva ali tri tuje jezike, in po tem takem morejo povsod služiti. Preverjen sem, da Lahni ne premorejo niti jednega duhovnika, ki bi bil sposoben za biskupa Poreško-Puljskega, ker nobeden ne ume hrvatskega jezika. Vem, da jih to boli! Pa kaj hočete? Resnica je, da imate same nevedneže . . . Mi Slovani tudi dobro vemo, da Lahe jezi, če se spominjajo na pokojnega škupa Dobrilo, koji jih je v svojej oporoki popolnem izbacnil, namreč, oni nemajo nobenega prava do nje-

govih ustanov. Vprašam tedaj Italijane: Ste li imeli katerikrat jednacega biskupa, kateri bi bil za vas toliko storil, kakor je blagi Dobrilo za svoj narod? Da, imeli ste ga, res pobožnega prednika Dobrilo-vega, ki je vas zelo ljubil, Slované pa sovražil. Toda od vsega, kar je storil, mi je le toliko znano, da se je pri nekej priliki izrazil: „Slovanski jezik je za — svinje“. No, gospoda italijanska, bodete Slované, posebno hrvatske in slovenske duhovnike še grdili in napadali? Mar hočete, da vam „isterski pohajkovelec“ še kaj družega pové, kar pa vam gotovo ne bode všeč? — Morda se z vrlo (?) „L' Istria“ še kedaj srečava . . . Naveličal sem se vašega zraka in z željo, da bi urednik irredentovskega lista bolj logično mislil, — jemlje, pa ne od irredentovcev, ampak od istrskih Slovanov, borečih se za svobodo naroda, slovo ter jim kliče: „Ne udajmo se! Na svidenje!“

Isterski pohajkovelec.

Domache stvari.

— (Dnevni red) VIII. seje deželnega zbora krajskega v Ljubljani dne 6. oktobra l. 1883. ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika 7. seje deželnega zbora dne 3. oktobra 1883. 2. Naznanila zborničnega predsedstva. 3. Poročilo verifikacijskega odseka o volitvi deželnih poslancev veleposestva. (Priloga 21.) 4. Poročilo odseka za volilno reformo o preuredbi deželnega volilnega reda. (Priloga 29.) 5. Poročilo finančnega odseka o računskem sklepu norišno-stavbenega zaklada za l. 1882. (Priloga 27.) in dotični predlog manjine. 6. Poročilo finančnega odseka o proračunu zemljiško-odveznega zaklada za l. 1884. (Priloga 30.) 7. Poročilo finančnega odseka o deželnih biralničnih ustanovah. (Priloga 32.) 8. Ustno poročilo upravnega odseka o tem, da bi zavarovalne družbe zoper ogenj pripomagale k stroškom za požarne namene. (Priloga 16.) 9. Ustna poročila finančnega odseka o peticijah: a) in b) Glasbene Matice za podporo; c) Glasbene Matice za prostor v reduti; d) čipkarske šole v Gorjah za podporo; e) Karoline Hočevar za pokojnino; f) Ane Adamičeve za miloščino. 10. Ustna poročila upravnega odseka o peticijah: a) občine Trzin zaradi uravnave potoka Pešata; b) občin Prem, Smerje, Čelje i. dr. za preuredbo §§. 73. in 75. občinskega reda; c) okrajnega cestnega odbora Krškega za uvrstjenje Krško-Kostanjeviške okrajne ceste mej državne ceste, oziroma za podporo; d) posestnikov iz Račne, Slivnice in Št. Jurija zaradi uravnave potoka Šice; e) ribičev iz Krakovskega in Trnovskega predmestja v Ljubljani za podporo.

— (Iz Selca) se nam piše v 30. dan sept.: V nedeljo 23. dan t. m. bila je pri nas redka slovesnost. Naš občeljubljeni župnik gosp. Vincencij Mayer praznoval je 25 letnico, odkar je župnik v Selcih. Vsa fara udeležila se je slavnosti in naša cerkev je malokdaj tako polna ko takrat. Ob 9. uri poklonila se je šolska mladina z učiteljem g. župniku, deklica izroči s primernim nagovorom šopek svežih cvetic. Potem pokloni se župan ter izroči diplomu častnega občanstva, a farmani poklonili so g. župniku lep sreberni in pozlačen pokal v spomin. Gg. duhovni, bivši kaplani v Selcih, izročili so mu lepo izdelan sreberni križ. Potem se je vršila slavnost v cerkvi, katera je bila od zvanaj z mlaji, venci in slavaloki okrašena. Zvečer bila je serenada in umetljivi ogenj in streljanje. Vse je kazalo, kako priljubljen je naš gospod župnik Mayer.

— (Nesreča.) Včeraj dopoldne pal je tesar Tine Babuik vulgo „Dramežek“ raz streho gosp. Plautz-ove hiše v Spodnji Šiški. Zlomil si je jedno roko, poškodoval se na glavi in pretresel možjane, poškodoval se sploh tako silno, da je, akoravno je g. Plautz menil, da ni nič hudega, takoj popoldne dušo izdihnil.

— (Slov. Bistričanje) si že dolgo prizadevajo, da bi se sedanja vojašnica razširila tolikanj, da bi imeli vedno cel polk konjice. Sedaj prišla je konečna odločba, — ministerstvo se ne strinja z dotično prošnjo.

— (Premembe v Lavantinski škofiji.) G. Rakoše postal je župnik v Bučah, g. Val.

Kranj kaplan v Žetlah, g. I. Wolf pa kaplan v Lučah.

— (Razpisana je služba) nadučitelja ob jednom šolskega vodje na dvorazrednici v Vinici. Plača 500 gold., službena doklada 50 gold. in stanovanje. Prošnje do 25. t. m. na okr. šolski svet v Črnomlju.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 4. oktobra. Danes odpustili so iz tukajšnjega zapora osebe, ki so zaradi znane tržno-nsne afere v kazenskej preiskavi.

Berolin 4. oktobra. „Kreuz-Zeitung“ piše: Na Dunajskem dvoru opazujejo se uplivi za Hrvatsko. Nasprotniki dualizma so za to, da se država razdeli na troje. Da se upogne magijska hegemonija, naj se osnuje Velika Hrvatska z Bosno in Hercegovino.

Pariz 5. oktobra. „Figaro“ in „Gaulois“ zagotovljata, da je španski poslanik izročil Ferry-ju in Challel-u noto, v kateri se naštevajo pritožbe španske vlade, se zahteva kaznovanje prouzročiteljev manifestacij v 29. dan septembra ter terja primerno zadostitev za zasramovanje. Challel in Ferry sta te zahteve jako ugodno vzprejela.

Madrid 5. oktobra. Kralj in kraljica obiskala sta opero. Burne ovacije.

Slovensko pevsko društvo na Dunaji.

P. n. slovanskim pevcem na Dunaji in prijateljem slovanskega petja v občē!

Zpēv a k vlasti láska,
Všech Slovanūv páska!

Slovensko pevsko društvo na Dunaji pričelo je s 1. oktobrom t. l. svojega obstanka tri in dvajseto leto!

Svojej zadači, namreč: skrbno gojiti slovensko petje, v javnosti dostojno zastopati veliki in mogočni živelj slovanski, podpirati in širiti vzvišeno misel slovanske vzajemnosti v središči države avstrijske, — zadostovalo je naše društvo vedno popolnem. Koj pričetkom svojega marljivega, neumornega, na vse strani plodunosnega delovanja posrečilo se mu je priboriti si jedno prvih mest mej najizbornejšimi Dunajskimi pevskimi društvi.

Vsled umetniških svojih produkcij pridobilo si je naše društvo najboljšo ime, ki si ga je tudi ohranilo do danes!

Najboljši dokaz temu so mnogoštevilne koncertne besede, ki jih je društvo priredilo in ki so se vseobče priljubile, tako, da so umetniki svetovne slave, kakor n. pr.: Brodsky, Davison, Dreischock, Laub, Lešeticki, Ondříček, Rubinstein i. dr. vedno radi sodelovali. Priča temu so tudi mnogoštevilne slavnosti družih društev, pri katerih je naše društvo sodelovalo. Govoré pa tudi glasno za slavo našega društva neopisljivi triumfi, s katerimi je bilo vzprejeto o raznih prilikah, tako n. pr. pri zborih slovanskih pevskih društev v Pragi, Brnu, Prerovi itd. Naše društvo slovi v širnej Avstriji, a tudi izven njenih mej. Za dobro ime našega društva priča celo nasprotna kritika, ki je, akoravno često pristranska, vendar priznala umetniško vrednost javnih naših produkcij, kazala na vrhlo slovanskih pesnj ter umetniških genijev slovanskih!

Narodno petje bilo je od nekaj najjače sredstvo za probujenje, razširjenje, ukrepljenje narodnega mišljenja in življenja: tim jače naj torej doni slovansko petje ob Donavi in budi srca vseh v metropoli avstrijskej in drugod živečih Slovanov k novim vzvišenim domorodnim činom!

Podpisani odbor dovoljuje si nujno prositi vse na Dunaji bivajoče pevce raznih slovanskih narodnostij, kakor tudi prijatelje slovanskega petja in napredka i drugod, da se prav mnogoštevilno upisujejo v naše društvo za sodelujoče člane, za podpornike in ustanovnike. Vsak, ki čuti in biva na Dunaji kot Slovan, naj smatra za sveto domorodno dolžnost, pristopiti k našemu društvu, da more óno i na dalje razvijati se ter izvrševati v vsakem oziru važne in težke zadače!

In zaori naj vnovič in mogočno iz stotine navdušenih grl slovanska pesen ob Donavi! Starodavno naše društvo naj pomlajeno pribori si zopet z združenimi močmi novih laborov! Na zdar!

Odbor
slovanskega pevškega društva na Dunaji.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armíč.

Opomnja: Društvene vaje so vsak petek zvečer ob 7. uri počenši I. Salvatorgasse 12, kjer se sprejemljejo tudi novi sodelujoči udje. Podporniki in ustanovniki naj se blagovolé oglašati ustno ali pismeno v društveni pisarni I. Bräunerstrase 6, pri društvenem predsedniku g. dru. J. Lenoch-u. Tam mogó se poizvedeti razne natančnosti, a tudi pismeno dajejo se razjasnila.

Slavna uredništva slovenskih časopisov so uljudno naprošena, da blagovolé prijazno ponatisniti ta poziv.

Občni zbor pevskega društva Ljubljanske Čitalnice

bode
v soboto 6. t. m. zvečer ob 8. uri
v steklenem salonu čitalnične restavracije.

SPORED:

1. Poročilo odstopivšega odbora.
2. Volitev predsednika.
3. Volitev odbora.
4. Posameznosti.

V Ljubljani, v 4. dan oktobra 1883.

Odbor.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Veetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
4. okt.	7. zjutraj	729.70 mm.	+ 8.6° C	sl. zah.	d. jas.	7.7 mm.
	2. pop.	728.40 mm.	+ 13.2° C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	726.32 mm.	+ 12.0° C	sl. szh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura + 11.3°, za 1.8° pod normalom.

Dunajska borze.

dné 5. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld. 50 kr.
Srebrna renta	79 „ 70 „
Zlata renta	99 „ 70 „
5% marcna renta	92 „ 90 „
Akcije narodne banke	841 „ — „
Kreditne akcije	291 „ 80 „
London	119 „ 90 „
Napol.	50 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „
Nemške marke	58 „ 70 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 167 „ 25 „
4% avstr. zlata renta davka prosta	99 „ 70 „
Ogrska zlata renta 6%	119 „ 60 „
„ „ papirna renta 5%	87 „ 40 „
„ „ štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114 „ 50 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118 „ 25 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	103 „ 10 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ — „
Kreditne srečke	100 gld. 168 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 25 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 108 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	227 „ 80 „

A. Casagrande v Ajdovščini

zastopa c. kr. privilegirano prejnico in ponuja izvrsten

bombaž

za strikati in tkati, rujav in beljen, rudeč in moder; potem pavolo in vato po nizkih cenah.

Kovačnica,

katera stoji poleg velike ceste na Sap-u pod Šmarjem, daje se precej v najem. Opomniti je, da daleč na okrog ni kovačnice. — Pojasnila daje Ana Mazik.

(627—3) v Šmariji pod Ljubljano.

Št. 13.721. (635—3)

Razglas.

Mestni magistrat naznanja, da so proračuni za 1884. leto, in sicer oni:

- a) mestne blagajnice,
- b) ustanovne zaklade,
- c) ljudsko-šolske zaklade,
- d) zaklade meščanske bolnice in
- e) mestne ubožne zaklade

v smislu §. 65. provizornega občinskega reda za Ljubljansko mesto od 27. septembra do 11. oktobra t. l. v magistratnem ekspeditu razpoloženi za javno pregledovanje in da lahko vsak svoje dotične opazke v zapisnik vzprejeti dá.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 27. dan septembra 1883.

Župan: Grasselli.

V najem

se daje s 1. januarjem 1884. blizu Mokronoga ležeč, v dobrem stanju se nahajajoč

mlyn z žago

vred. — Natančneje povē

(641—3) grašćinsko oskrbništvo v Mokronogu.

Št. 6001.

(642—2)

Natečaj.

Služba sekundarija je izpraznjena v deželnej bolnici v Ljubljani z letno remuneracijo 400 gld. in posebno nagrado 150 gld. za opravljanje službe na blazničnem oddelku, potem s prostim stanovanjem, z odškodnino za kurjavo 35 gld. in za svečavo 7 gld. 20 kr., in se bode na dobo 2 let oddala, ki se pa utegne po dvehletnem zadovoljilnem službovanju potem še dvakrat na jedno leto podaljšati.

Prosilci za to službo naj ulež svoje prošnje z dokazilom, da so doktorji zdravništva, ali da so medicinsko fakulteto dovršili, in ako so že kje službovali, potem o znanji slovanskega ali kacega družega slovanskega narečja

do 15. oktobra 1883.

pri vodstvu deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani.

Natančneja pojasnila daje vodstvo bolnice v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 28. septembra 1883.

Deželni glavar: Thurn.

Št. 14.386.

(643—3)

Razglas.

V smislu §. 6. postave z dné 23. maja 1873. (št. 121 dr. zakona) se javno naznanja, da je prvotni imenik porotnikov za 1884. leto od dné 1. do 8. oktobra t. l. v magistratnem ekspeditu razpoloženi, da ga vsakdo pregleda in v tem času svoje dotične ugovore pismeno ali pa na zapisnik poda, ali pa sam zá-se uzroke pove, vsled katerih je porotniške službe oproščen. Po §. 4. imenovane postave so službe porotnikov prosti:

1. Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dôbe, za vsegdar;

2. udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;

3. osebe, ki neso v dejanski službi, pa so podvržene vojnej dolžnosti za ta čas, ki so poklicane k vojaškej službi;

4. osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelniki in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za nie potrdi, da jih ni moči utrpeti, za sledeče leto;

5. vsak, kdor je prejetemu poklicu v jednom porotnem razdobji kot glavni ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po pratiki.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 28. septembra 1883.

Župan: Grasselli.

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

je izšel in se dobiva Turgenjeva roman: NOV. Preložil M. Mälovrh. Ml. 8°, 32 pôl. Cena 70 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznanke knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trštvo z grozdem na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja . . . . . 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erasm Tatenbah, izvorna povest, spisal J. Jurčič. Velja . . . . . 25 kr.

III. zvezek, ki obsega: Prvi poljub, novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji, novela, spisal J. Skalec. Velja . . . . . 15 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja . . . . . 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja . . . . . 15 kr.

Za vseh 5 zvezkov naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.